

Két új Állami-dijasunk

Tavaly örömmel üdvözlöttük Arató Attilának, a debreceni Megyei Könyvtár igazgatójának magas kitüntetését: az Állami Díjat. Ez év április 4-én egyedülálló megtiszteltetés érte a magyar könyvtárügyet: két ismert személyisége kapta meg az Állami Díj II. fokozatát.

A lapokban is megjelent rövid indokolás szerint MARTONOSI Pál, a kiskunhalasi városi-járási könyvtár igazgatója a "tanyai lakosság kulturális ellátása érdekében végzett munkájáért", MÁTRAI László akadémikus, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Könyvtárának főigazgatója pedig "tudományos és tudományszervezési tevékenységéért, egész életművéért" részesült a magas kitüntetésben. A közművelő és a tudós a könyvtárügynek két jellegzetes és egymást mindenképpen kiegészítő munkása, - a ket-
tős kitüntetés jelképesen tényleg az egész magyar könyvtárügy legmagasabb elismerését jelenti.

A szerkesztőbizottság - ha a folyóiratok hosszú átfutásából adódó késéssel is - melegen gratulál a kitüntetetteknek.

Magyar könyvtárügyi kiállítás Bulgáriában

PELEJTEI Tibor

A magyar-bolgár közös kulturális munkaterv nyomán az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központja valamint a szófiai Kyrill és Method Nemzeti Könyvtár kölcsönös könyvtárügyi kiállítás megrendezését vállalta. Könyvtárügyünknek Prága után ez a második külföldi bemutatkozása. Ez a kiállítás uttoró vállalkozás. Európában Magyarország elsőként javasolta, hogy - az ipari szakmai bemutatók mintájára - a szomszédos baráti országokkal kölcsönösen ismerteti könyvtárügyének fejlődését, a legfontosabb szakmai kiadványtipusokat, a sikeres olvasószolgálati, tájékoztatási és propagandamódszereket, azzal a szándékkal, hogy a könyvtárosok tanuljanak egymástól és kölcsönösen hasznosítsák a tapasztalatokat.

A magyar-bolgár vállalkozás első kiállítása az OSzK KMK közreműködésével 1975. július 8-án nyílt meg Szófiában, s komoly eredményekkel zárult, mind a szakma

további fejlődése, mind a magyar könyvtárügy eredményeinek külföldi népszerűsítése szempontjából. Az eseménynek különös jelentőséget adott két, nem mindennapi évforduló, Az egyik: 1975 áprilisában ünnepeltük hazánk felszabadulásának 30. évfordulóját, s ennek kapcsán megemlékeztünk az eltelt 30 év könyvtári eredményeiről is. A másik: 1975. július 10-én ünnepeltük a Bolgár Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának évfordulóját.

A magyar könyvtárügy eredményeit ismertető kiállítást július 8-án délután dr. Havasi Zoltán elvtárs, az OSzK főigazgatóhelyettese nyitotta meg. Megnyitó beszédében tömören felvázolta a kiállítás célját és áttekintette a magyar könyvtárügy 30 éves fejlődésének főbb jellemzőit, majd felhívta a figyelmet a kiállítás fontosabb részleteire. Bolgár részről Vladimir Popov elvtárs, a Kyrill és Method Könyvtár igazgatóhelyettese köszöntötte a résztvevőket és méltatta a kiállítás jelentőségét és üttörő jellegét. Az ünnepélyes megnyitón a bolgár és magyar kulturális élet mintegy 200 képviselője vett részt. A televízió riportfelvételeket készített, esti kiadásában pedig részletesen ismertette a kiállítás megnyitását. Másnap 4 országos lap közölt hosszabb-rövidebb híradást az eseményről. Pelejtej Tibor - a megnyitás után - részletesen bemutatta a kiállítást az érdeklődőknek. Havasi Zoltán, Pelejtej Tibor és V. Popov vezetésével a Kyrill és Method Könyvtár szakmai sajtótájékoztatót rendezett a könyvtári folyóiratok, a Kulturális Minisztérium és a vezető könyvtárosok számára. A kiállítást számos könyvtáros csoport tekintette meg.

Különös érdeklődést keltett az a tábla, amely az elmúlt időszak könyvtárépítési és felújítási adatait tartalmazza. E táblánál sokan kértek tájékoztatást, ezért külön is el kellett mondani, hogy az eredmények alakulását - a központi pénzeszközökön túl - nagyon jelentősen befolyásolták a különféle mozgalmak is (100 falu - 100 könyvtár, Petőfi Emlék-könyvtár stb.). Azok a fotók, amelyek egy-egy könyvtár régebbi és felújított állapotát szemléltették, nagyon jó hatást váltottak ki a nézőkből.

A könyvtárügy fejlődését, az egyes könyvtár típusok, hálózatok helyzetét és alakulását szemléltető tárlók mellett a kiállításon helyet kaptak az irodalom és könyvtár-propaganda eszközei, a módszerek ismertetései is. A bolgár nézők számára újdonság volt, hogy a magyar könyvtári propagandisták - központi ajánlás alapján - munkájuk során figyelembe veszik a reklámlélektan, a figyelemfelkeltési motivációk, a public relation legújabb kutatási eredményeit és alkalmazzák azokat a szóbeli- és a szemléltető propagandában. A kiállítás értékes plakátanyaga - a szövegeket bolgár nyelvre fordították - jól illusztrálta ezeket a törekvéseket.

Érthető módon azt a tárlót kísérte a legnagyobb figyelem, amely a világirodalmi olvasómozgalom anyagát szemléltette. Bemutattuk itt a magyar nyelven kiadott legszebb bolgár könyveket és az Új könyvek bolgár anyagokra vonatkozó recenzióit. Szemléltette ez a rész azt is, hogy olvasómozgalmaink eredményesen ajánlják, olvasóink pedig szívesen olvassák a bolgár irodalom klasszikus és mai alkotásait.

A bolgár kollégáknak a magyar könyvtárügy iránti őszinte érdeklődése és baráti segítőkészsége további ösztönzést ad a magyar könyvtárosoknak mind a bolgár irodalom további népszerűsítéséhez, mind a bolgár könyvtárügy tüzetesebb megismeréséhez.